

राज्य स्तरीय आकलन

SA 1

सत्र – 2019–20

आदर्श उत्तर

कक्षा – 8

विषय – संस्कृत

माध्यम – हिन्दी

PAPER CODE - 8 0 5 1

प्रश्न क्र.	उत्तर	अंक
1	i. रोटिका । ii. निराशः विशेषण, श्वानः विशेष्यः । iii. सः सर्वनाम पद कुक्कुरः के लिए प्रयुक्तहुआहै । iv. नद्याम् । v. श्वानः ।	5
2	i. अपनानाम । ii. पिताकानाम । iii. कक्षायां । iv. गृहकार्यं ।	2
3	i. आवेदनम् । ii. आवेदयामि । iii. शालाम् । iv. एतदर्थं । v. पर्यन्तम् । vi. दातुं ।	3

- 4 i. एकः बालकः पादपम् आरोपयति । 5
 ii. एकाबालिकातंजलेनसिञ्चति ।
 iii. मनुष्यस्य स्कन्धे एकः कुठारः अस्ति ।
 iv. सः वृक्षछेदनं इच्छति ।
 v. द्वौ बालकौ तं वृक्षं रक्षतः ।

अथवा

छात्र अपने विवेक से अपने विद्यालय के विषय में स्व विवेक से दस वाक्य संस्कृत भाषा में लिखेंगे ।

- 5 (अ) इति + उच्यते । 1
 6 (ब) वि । 1
 7 (ब) मानवस्य जीवने । 1
 8 (स) ल्यप् । 1
 9 (अ) 24 (ब) 25 2
 10 शब्दरूपम् मूलशब्दः विभक्ति 2
 मनांसि मनस् प्रथमा / द्वितीया
 तम् तत् द्वितीया
 राज्ये राज्य सप्तमी ।
 11 i. नश्यति नश्यतः नश्यन्ति 2
 ii. अचोरयत् अचोरयताम् अचोरयन्
 iii. लेखिष्यसि लेखिष्यथः लेखिष्यथ ।

टीप – मूल शब्द व विभक्ति दोनों सही लिखने पर अंक दिया जाए ।

- 12 (स) अनुशासनम् । 1

- 13 नरके गमनं श्रेष्ठं दावाग्नौ दहनंवरम् । 2
वरं प्रपतनं चाब्धौ न वरं परशासनम् ॥

अथवा

आचार्यो ब्रह्मणो मूर्तिः पितामूर्तिः प्रजापतेः ।
माता पृथिव्याः मूर्तिस्तु भ्राता मूर्तिरात्मनः ॥

- 14 i. कृषीवलाः । 3
ii. ग्राम्यजीवनसुव्यवस्थितंभवति ।
iii. च, तथा ।

- 15 हिन्दी अनुवाद—श्रीकृष्ण अर्जुन को समझाते हुए कहते हैं कि हे अर्जुन! 3
सुख—दुःख, लाभ—हानि, जय—पराजय को समान समझकर, उसके बाद युद्ध
के लिये तैयार हो
जाओ, इस प्रकार युद्ध करने से तुझे पाप नहीं लगेगा ।

- 16 i. वृक्षे मधुकोशः लम्बवते । 3
ii. मधुमक्षिकाः पुष्परसम् आहत्य एकत्रितं कुर्वन्ति ।
iii. घटः जलबिन्दुनिपातेन पूर्यते ।
iv. श्यामा एकैकस्य रूप्यकस्य सञ्चयेन शतरूप्यकाणिसञ्चितवती ।

अथवा

“राष्ट्रीयःसञ्चयः” पाठ के आधार पर विद्यार्थी एक आलेख लिखेगा ।

- 17 “चतुरः वानरः” पाठ के आधार पर छात्र मगरमच्छ की मूर्खता और वानरकी 3
चतुराई से संबंधित कथनों को हिन्दी भाषा में लिखेंगे । सार्थक संवाद पर
अङ्क प्रदान करें ।